

**Տ. ՄԵՍՐՈՊ ԱԲԵՂԱ ՊԱՐՍԱՄՅԱՆԻ ՔԱՐՈՋԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ՆԱՄԱՐԱԶՄԱՆ ՏՈՆԻՆ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**
(20 մայիսի 2004 թ.)

*«Առաքեա, Տէր, զոյս Քո եւ զճշմարտութիւն
Քո, զի առաջնորդեացեն ինձ, եւ հանցեն
զիս ի լեառն սուրբ եւ ի յարկս Քո»:
(Սաղմ. ԽԲ 3)*

Սիրելի հավաքացյալներ,

Ամեն անգամ Ս. Պարարագին երբ Պարարգիչ քահանան պիտի բարձրանա Սուրբ Խորան, աղոթում է սաղմոսերգուի այս բառերով:

Եվ այսօր՝ Նամբարձման այս հրաշալի առավոտ, երբ մեր բոլոր եկեղեցիներում Սուրբ Պարարագ է մատուցվում, կրկին ու կրկին հայոց խորաններից հնչում են մարգարեական այս բառերը՝ խառնվելով հավաքացյալների մշտամրմունջ աղոթքներին. «Առաքեա, Տէր, զոյս Քո եւ զճշմարտութիւն Քո, զի առաջնորդեացեն ինձ, հանցեն զիս ի լեառն սուրբ եւ ի յարկս Քո»:

Կենաց անակվազ լույսը և բացարձակ ճշմարտությունը՝ Նիսուս Քրիստոս, մեղքի և մահվան կապանքները ջախջախելուց հետո այսօր վերջացնում է Իր երկրային փրկորինական կյանքը, հրաժեշտ է փայլիս Իր աշակերտներին և երկնքի մեջ միանում Ամենագոր Աստծուն: Մեզ՝ հավաքացյալներիս համար աներկբայելի իրողություն է, որ մեր Փրկիչը բաժանվելով մեզանից մարմնով՝ մշտնջենապես մեզ հետ է հոգով, ինչպես որ ասաց. «Ահավասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն առօրս՝ մինչև ի կապարած աշխարհի» (Մատթ. ԻԸ 20) և Իր կենսաբաժնի ճշմարտության ճառագայթները հանապազ լուսավորում են մեր կյանքի ուղին:

Եվ այսօր, Նամբարձման այս հինգշաբթի, երբ մեզանից յուրաքանչյուրը Նիսուս Քրիստոսի ձեռքը բռնած բարձրանում է Զիթենյաց լեռը՝ փեսնելու համար Նրաշափառ Նամբարձման աստվածառաք հրաշքը, ակամայից մրաժնում է լեռան մասին, թե ո՞րն է այդ Զիթենյաց լեռը, որտեղ է, որ մեր օրերում պիտի ակնադրեսը լինենք Նամբարձման հրաշքին, և վերջապես՝ ո՞րն է այդ համբարձման հրաշքը մեր օրերում, դարերի խորքից այն ի՞նչ է մեզ փայլիս այսօր:

Նիրավի, Նիսուս Քրիստոսի կյանքի մի քանի կարևոր հանգրվաններ կապված են լեռների հետ, ինչպես, օրինակ, անապարի երկրորդ փորձությունը, երբ սաարանան մի բարձր լեռան գագաթ բարձրացնելով փորձում է Տիրոջը ցույց տալով աշխարհի փառքը, Լեռան քարոզը, Պայծառակերպությունը, Նիսուսի աղոթքները լեռան գագաթին, Խաչելությունը Գագաթ կոչված վայրում, և վերջապես՝ Նրաշափառ Նամբարձումը:

Այս ամենի մեջ Հիսուս ցույց է տալիս մարդկային կյանքը, նմանօրինակ մի պարկեր: Այն է՝ մարդու ողջ կյանքը մի հարապմունք է դեպ լեռան գագաթը: Երբ Տերն ասում էր, որ եթե «մանանեխի հափիկի չափ հավաքեք ունենաք, կարող եք լեռներ շարժել» (հմմտ. Մատթ. ԺԷ 19), միթե սա գիտակցված և զորեղ հավաքքի միջոցով սեփական կյանքը և ավելին՝ մարդկանց կյանքերը վերափոխելու երանության մասին չէ, և կամ էլ, խոսելով վերջին օրերի մասին, Հիսուս երբ ասում էր, թե այդ օրը շաբաթ-շաբաթ պիտի ասեն լեռներին՝ ընկնեք մեզ վրա (հմմտ. Ղուկ. ԻԳ 30), միթե սա այն մարդիկ չեն, ովքեր իրենց ողջ կյանքն իբրև մի ունայնություն և խավար ապրեցին՝ նման սառը և անշունչ լեռների: Այո՛, Վերջին դարաստանի օրը նրանք իրենց իսկ մեղավոր կյանքի փշերով պսակված ծանր դառնության փակ պիտի գտնեն իրենց անփառունակ վախճանը:

Միլեիներ, մարդկային կյանքը ցավալիորեն շաբաթ հաճախ նման է սիզիֆյան աշխատանքի: Միզիփոսը, մեզ քաջ հայրնի հին հունական դիցաբանությունից, ենթարկվել էր աստվածների պատժին և դարապարտվել հսկայական ժայռի մի մեծ քարաբեկոր բարձրացնելու լեռան գագաթը: Իսկ այդ քարաբեկորը բարձրացնելուն պես վայր էր ընկնում, և Միզիփոսը նորից ու նորից պետք է բարձրացներ այն: Այսպես և մեր օրերում է: Շաբաթ մարդիկ առանց Աստվածային լույսի և ճշմարտության փորձում են բարձրանալ կյանքի լեռը, այն է՝ առանց Քրիստոսի և Նրա կենսագործող պատվիրանների չգիտեն, թե ինչի՞ համար են ապրում ու տանջվում, կյանքի ծանր լուծը ունենին չգիտեն, ու՛ր են գնում խավարի մեջ. կյանքի անիմաստ գոյություն և հոգեմալոր փառապանք:

Միթե մարդ կարող է առանց Քրիստոսի դուրս պրծնել սաղանայի փորձության ճիւղաններից, ով գայթակղեցնում է աշխարհի ունայն փառքով, թող թե ապրել երջանիկ և երանելի կյանք՝ առանց Քրիստոսավանդ Լեռան քարոզի կենարար պատվիրանների:

Միթե մարդ կարող է քայլել կյանքի խավար բավիղներով՝ առանց աղոթքի կենարար լույսի, թող թե պայծառակերպված աստվածահաճո կյանք ապրել՝ առանց Թաքոր լեռան հրաշքի:

Եվ, վերջապես, միթե մարդ կարող է հասկանալ նվիրումի և ինքնագոհաբերության խորհուրդը՝ առանց Հիսուս Քրիստոսի խաչելության, թող թե միայնակ բարձրանալ Զիթենյաց լեռը՝ համբարձվելու համար:

Թերևս ձեզանից շաբաթը հարց տան՝ արդյո՞ք հնարավոր չէ այս կյանքն ապրել բարոյական չափանիշներով, բարի կյանք վարել՝ երջանիկ ու խաղաղ, սակայն առանց Քրիստոսի և բրիստոնության:

Միլեիներս, ինչպես ասացի, կյանքը նման է լեռան բարձունքի, որին ձգվում են բոլորը: Առանց Քրիստոսի թերևս ոմանք մեծ դժվարությամբ և փառապանքով կարողանան հասնել այնտեղ, սակայն չեն դիմանա այդ լեռան բարձունքի սառնությանը և սուր օդին, ավելին՝ գագաթից այն կողմ դեպի երկինք թռչելու համար թևեր են պետք:

Համբարձման օրն ավանդաբար մեր Եկեղեցին կատարում է Հայոց Հայրապետական Աթոռի՝ Կիլիկիայի Սիս մայրաքաղաքից Ս. Էջմիածնում վերահաստատման փոքր: Հայրապետական Մայր Աթոռը երկարապետ դեգերումներից հեկտ, 1441 թ., վերջնականապես հանգրվանեց իր Միածնաէջ սրբավայրում, որտեղ և հաստատվել էր Ս. Գրիգոր Լուսավորչի կողմից: Մեր Հայրապետները թեև պատմության ծանր պայմանների թելադրանքով տե-

դափոխվել են զանազան վայրեր՝ Դվին, Անի, Հոռմկլա, Արգինա, Միս, սակայն աստվածահրաշ Միաձնաեջ վայրն այս երբևք չի փոխվել:

Ահա սա է մեր հավաքքի Ձիթենյաց լեռը, երկրի և երկնքի հանդիպման վայրը, որտեղ ամեն մի հայորդի յուրովի է ապրում իր Համբարձման Հրաշքը, և որն իր ամեն մի քարի րակ, բանաստեղծի իսկ վկայությամբ՝ «ղեպի երկինք բարձրացող գաղտնի ճամբա մը ունի»: Դարեր շարունակ պատմության հոլովությամբ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինն իր մայրական հոգածության մեջ է պահել իր գավակներին, դժվար և ծանր պահերին իր ծիրանին ու բեհեզը պատռել՝ վիրակապելու համար հայ ժողովրդի գավակաց արյունաքամ վերքերը:

Այս պահին, երբ Հայրապետական մաղթանք պելոք է կատարենք, մեզանից յուրաքանչյուրիս որդիական ամենաջերմ սիրտ աղոթքն է առ Աստված. «Բարեխօսությամբ վերին Քո գօրաց, Տէր, միշտ անշարժ պահեա գԱթոռ Հայկազենաց» և երկար կյանք րոր մեր ազգընտիր Գահակալին՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Վեհափառ Հայրապետին, Ով այս օրերին Հովվապետական այցով գրնվում է Հարավային Ամերիկայի Իր հավաքավոր գավակների ուրախության մեջ, և Նորին Սրբության գավազանը միշտ ծաղկյալ պահի հայոց երկնակամարում:

Հավարդ մեր մրածումների, սիրելիներ, Հայոց Ձիթենյաց լեռան այս գագաթին Համբարձման Հրաշքին վկա մեր երանելի Հայրապետների բարեխոսությամբ վստահ կերպով մեր քայլերն ուղղենք դեպի երկինք րանող գաղտնի ճամփաները՝ հանապազ աղոթելով. «Առաքեա, Տէր, զլոյս քո և զճմարտութիւն քո» այժմ և հավեր. ամեն: